

KIAPO CHA FISI

Kimotho G. Gabriel

Kimechapishwa na:
Starlink Translation Centre
P.O. Box 241-00600 Nairobi

© Kimotho G. Gabriel, 2017

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili,
kupiga chapa, kutafsiri au kukitoa kitabu hiki, kwa jinsi
yoyote ile, bila idhini, kwa maandishi, ya Kimotho G.
Gabriel.

Chapa ya kwanza 2017

ISBN 978-9966-1979-4-8

Michoro imechorwa na Abraham Ngume
Kurasa zimeruwazwa na Puritan Designs

Hapo kale katika kijiji kimoja
kilichoitwa Kahara upande wa Ngong,
paliishi mzee mmoja kwa jina Ole
Kasuna. Mzee huyu alikuwa na ng'ombe
wengi ajabu, mbuzi na kondoo. Ole
Kasuna aliwapenda mifugo wake si

haba. Shamba lake lilikuwa kubwa sana kiasi kwamba hata kama mtu angepiga nduru kutoka kwa manyata ya Ole Kasuna hangesikizwa na majirani wake. Jambo hilo lilimfanya Ole Kasuna kuweka vidato kwenye mti mkubwa uliokuwa hapo nje.

Ng'ombe, kondoo na mbuzi wake walizoea kufunguliwa asubuhi na kuachiliwa kwenye shamba lake kubwa. Jioni mzee Ole Kasuna ama vijana wake waliwaandea mifugo wale mbali. Mara waliwapata ng'ambo ya Kona Baridi na kuwaregesha nyumbani. Shida kubwa waliopata mara kwa mara ni mkururo wa Fisi waliotaka kuwavamia mifugo wale.

Ole Kasuna alipoona vioja vile alifanya mkutano mkubwa na Fisi

wale. Katika mkutano ule, Ole Kasuna aliwachinjia dume mmoja. Walipokuwa wanaanza kula, Ole Kasuna aliwaambia kwamba lazima wangekula kiapo cha

kuishi pamoja. Mzee alichanganya damu na pilipili kali. Aliwanywesha huku wakisema kwa pamoja:

“Kwa kiapo hiki cha damu na pilipili, tumeapa kwamba, hatutawahi kumla ama kuua mifugo ya Mzee. Tukifanya kinyume na haya kiapo hiki kitumalize. Kabisa kabisa.”

Baada ya hayo walikula nyama wakashiba si haba. Walipewa supu iliyochemshwa na kuongezwa pilipili na wakanywa. Fisi walifurahi sana. Hawakuwa wamewahi kula nyama tamu na kuteremsha namna ile. Wakati huo wote mifugo wake Ole Kasuna waliwaangalia hayawani wale kwa macho ya kando.

Kiapo hicho kilionekana kufanya kazi kwani ng'ombe wa Ole Kasuna hawakuuliwa na Fisi. Fisi walizoea kuwaona ng'ombe wakirejea nyumbani kila jioni kutoka pande tofauti za msitu wa Ngong.

Siku, wiki, miezi na miaka ilipita. Fisi walijaribu kusahau kiapo walichokula lakini wapi, kila walipotaka kukisahau walisikia sauti kubwa ikisema:

“Kwa kiapo hiki cha damu na pilipili, tumeapa kwamba, hatutawahi kumla ama kuua mifugo ya Mzee. Tukifanya kinyume na haya kiapo hiki kitumalize. Kabisa kabisa.”

Mara nyingi waliposikiza sauti zile, wale Fisi walitoroka sana. Waliona kama wanakimbizwa na yule mzee.

Baadaye wangekusanyika kwenye jiwe kubwa na kuchekea kitendo chao. Mara nyingi kicheko chao kilisikika hadi mbali sana kutokana na mwengo wa mlima. Kicheko hicho kiliwafanya watu ambao bado walikuwa njiani kurudi makwao kukata mbuga na kujifungia nyumbani hadi asubuhi.

Wakati mmoja kulitokea kiangazi kikubwa sana, nyasi na hata majani ya kila aina ilikauka. Ulikuwa wakati mgumu sana kwa wachungaji. Wengi wao waliwahamisha ng'ombe wao hadi Narok na Namanga mahali ambako kulikuwa na malisho timamu.

Wakati huo hata wanyama wa mwituni walipata njaa sana na wengi wao wakafa. Jua lilizoea kuchomoza asubuhi na mapema kuliko kawaida na kuregarega hadi jioni sana. Hata binadamu walichoshwa na jua lile. Mazungumzo ya kila watu yalikuwa juu ya kiangazi.

Siku moja jioni, Fisi waliwaangalia vijana wa Ole Kasanu wakiwarejesha ng'ombe nyumbani. Mate yaliwatoka. Walijua kwamba kiapo chao kiliwakataza kuwala ng'ombe wa Ole Kasanu. Waliingiwa na hamu sana walipomwona ng'ombe mmoja akiachwa nyuma kwa kuwa hangeweza kupelekana na wengine.

Fisi walianza majadiliano:

Fisi 1: Sasa huyu ng'ombe tumfanye nini?

Fisi 2: Tumsidikize hadi kwa Ole Kasanu.

Fisi 3: Lakini tuna njaa!

Fisi 1: Tulikula kiapo.

Fisi 3: Tunaweza kukiepuka kiapo kile.

Fisi 2: Vipi wewe ama wataka tufe?

Fisi 3: Ni rahisi, tutauliza kwa pamoja nani mwenye yule ng'ombe na Ole asipojibu ama mtu mwingine, basi tutamla ng'ombe.

Fisi 1: Kumbe wewe ni mwerevu hivyo! Kama hakuna atakaye jibu basi hatutajua ng'ombe ni wa nani.

Fisi 3: Lakini tuwe wanjanja. Tukiuliza kwa sauti ya juu kwa pamoja, watasikia.

Fisi 2: Tutauliza kwa pamoja polepole halafu maneno ya mwisho tutayasema kwa sauti.

Fisi 1: Vipi, hebu tuonyeshe.

Fisi 2: Tutasema polepole “Nani mwenye” halafu kwa sauti, “Ng’ombe huyu.”

Fisi 3: Na nilazima tuseme wote kwa pamoja ili tuepuke wote.

Fisi walianza kuitana kwa sauti ya chini, “Nani mwenye...ng’ombe huyu.” Waliitana mara tatu lakini hawakupata jibu. Ole Kasanu pia aliyasikia maneno ya mwisho na hayakumweleza chochote na kwa hivyo alinyamaza. Kwa vile giza lilikuwa linakaribia kuingia, wale Fisi waliagana wamchinje yule ng’ombe kwa haraka.

Ng’ombe alichinjwa haraka haraka. Waliwasha moto mkubwa. Walipata chungu kikubwa ambacho waliweza kuweka nyama zote. Waligawanya kazi zilizobaki kwa pamoja. Fisi wa kwanza

aliagizwa achukue mara na matumbo
hadi mtoni akaoshe. Fisi wa pili alipewa
kazi ya kuongeza kuni kwenye moto
na kuona kwamba nyama zinaiva
vizuri naye Fisi wa tatu akaambiwa
apande kwenye mti uliokuwa hapo

na kuangalia kama kulikuwa na watu walioelekea upande huo.

Fisi wa kwanza alikimbia sana hadi mto wa Kahara ambao ulikuwa bado na maji mengi wakati ule na yalienda chini kwa kasi.

Kwa kuwa mto ule ulitoka kwenye milima ya Ngong, maji yake yalikuwa safi sana. Fisi alianza kuosha matumbo pamoja na mara. Mara ya kwanza maji yalijaa uchafu wa utumbo na baada ya dakika kadhaa maji yakawa safi tena. Hapo ndipo yule Fisi alipoona maajabu. Alimwona Fisi mwingine ambaye alikuwa ameshika matumbo aliokuwa anaosha. Fisi alikataa kunyang'anywa yale matumbo na kwa hivyo akamrukia

yule Fisi. Mara tu maji yakamchukua mbio. Hakujua kuogelea na kwa hivyo mzoga wake ulifuata mkondo.

Fisi wa pili aliendelea kuongeza kuni kwenye moto ilhali yule mwingine alikuwa juu ya mti akichungulia. Alipoangalia chini alimwona mwenzake akitoa kipande cha nyama kutoka kwa chungu na kuanza kula. Alihofia

kwanza nyama zote zilikuwa zimeliwa.
Hivyo aliruka kwa kishindo hadi chini.
Hakulenga vizuri. Alikiangukia chungu
ambacho kilipasuka kwa kishindo na
kuwachoma wote wawili kwa supu
moto. Wote wawili walikufa fofofo.

Hivyo ndivyo kiapo cha nyama na pilipili kilivyowamaliza Fisi.

Siku iliyofuata, Ole Kasanu aligundua kuwa ng'ombe wake mmoja hakuwa na wengine. Alienda na vijana wake kumtafuta. Baada ya mwendo mfupi, wapakata mizoga ya Fisi na nyama ya ng'ombe.

Ole Kasanu alijua wazi kuwa kile kiapo cha pilipili kilikuwa kimefanya kazi yake. Waliichukua nyama na kwenda nayo nyumbani.

Maswali

1. Mzee Kasuna aliishi wapi?
2. Mzee Kasuna alifuga mifugo gani?
3. Nani walikula kiapo?
4. Kati ya Fisi wale watatu, ni yupi mjinga sana?
5. Ni nani alipewa matumbo akaoshe mtoni?
6. Wanyama walihamishwa sehemu zipi wakati wa kiangazi?
7. Nini kilitumiwa katika kutengeneza kiapo?
8. Nini maana ya mizoga ya fisi?

9. Ni mnyama yupi mrefu zaidi ya wote?

10. Hadithi hii inatufunza nini?